

УДК 630*582.894

ВИДОВИЙ СКЛАД ЧАГАРНИКОВОГО ЯРУСУ

ДП «КОРОСТИШІВСЬКЕ ЛГ»

Яценко І. Г., магістрант, ЖНАЕУ, м. Житомир*

Чагарниковий ярус присутній на половині площ укритих лісовою рослинністю ділянок. Наведемо характеристику основних видів кущів, які переважають у складі підліску.

Акація жовта домінує у підліску на площі близько 134 га. Зростає даний вид у свіжих суборах та свіжих і вологих сугрудах. Зімкнутість від 0,2 до 0,6, середня зімкнутість ярусу – 0,34. Зростає у ярусі чагарників як сама, так із горобиною, крушиною, черемхою, ліщиною, бузиною, ожиною.

Аронія чорноплідна зростає лише на одній ділянці площею 1 га при зімкнутості 0,4 в умовах свіжого субору.

Бузина червона у чагарниковому ярусі, як правило, сама трапляється рідко. Зазвичай даний вид зростає разом із чорною бузиною, ліщиною, горобиною, глодом, крушиною, ожиною. Переважає червона бузина за складом на площі понад 50 га. Зростає при зімкнутості ярусу 0,2-0,6. В середньому зімкнутість ярусі із бузиною червоною становить 0,33. Найбільш притаманними лісорослинними умовами для виду є свіжі, рідше вологі субори та сугруди.

Бузина чорна є значно поширеніший вид, який домінує на площі близько 476 га. Найбільш поширений кущ у свіжих сугрудах, але також переважає у підліску в свіжих та вологих суборах, а також у вологих і сирих сугрудах. Зімкнутість ярусу в середньому становить 0,36. Зростає фактично із усіма видами кущів, які трапляються на підприємстві.

Верба вушката зростає виключно чистою у підліску при зімкнутості 0,3-0,4. Переважає даний вид у вологих сугрудах на площі 3,5 га. Верба прутувидна є більш поширеним видом, який домінує у ярусі чагарників на площі понад 10 га в умовах свіжих, вологих, сирих і навіть мокрих сугрудів. Формує

чагарниковий ярус із зімкнутістю 0,3-0,5. Верба п'ятитичинкова у чагарниковому ярусі переважає переважно у сирих (рідше у вологих) суборах та сугрудах на площі понад 57 га. Зімкнутість ярусу від 0,1 до 0,7. Тритичинкова верба є менш трохи поширеною, даний вид домінує на площі близько 37 га. У складі підліску даний вид зростає самотньо, формуючи зімкнутість 0,1-0,3. Характерними лісорослинними умовами є сирі сугруди, рідше вологі і мокрі сугруди і сирі субори.

Вовче лико переважає на ділянках загальною площею майже 52 га. Зімкнутість ярусу з даним видом невелика – 0,1-0,4. Найбільш часто зростає у свіжих суборах, рідше у вологих суборах.

Глід колючий у складі підліску є головним на площі понад 58 га. Даний кущ ніколи не зростає за відсутності інших видів. Зімкнутість наметі чагарників 0,2-0,6. Зростає переважно у свіжих сугрудах та суборах, рідше у вологих гігротопах.

Горобина звичайна є одним із найбільш поширених видів кущів на підприємстві. Переважає даний вид на площі 2213 га у свіжих, вологих і навіть сирих суборах і сугрудах. Зростає як чисто, так і з крушиною, ожиною, малиною, ліщиною, формуючи ярус із зімкнутістю 0,1-0,6.

Ірга круглолиста у складі чагарникового ярусу є першою на площі близько 30 га. Зростає даний вид з горобиною, бузиною червоною, крушиною та ліщиною здебільшого у свіжих суборах, іноді у вологих суборах і сугрудах.

Клен татарський домінує у підліску на незначних площах – 8 га. Проте, як правило, формує досить густі зарості з глодом і крушиною із зімкнутістю 0,5-0,6. Типовими лісорослинними умовами для даного виду є свіжі субори та сугруди.

Кушина ламка найбільш розповсюджений вид кущів, який домінує у підліску на площі понад 5425 га. Зімкнутість ярусу з крушиною становить від 0,1 до 0,7. Може траплятися у широкому спектрі лісорослинних умов у поєднанні з багатьма видами кущів.

Ліщина звичайна переважає на площі 3095 га. Даний вид у складі ярусу досить часто зростає сам, трохи рідше з іншими вищезгаданими видами. Зімкнутість чагарникового ярусу варіює від 0,1 до 0,7 залежно від типу лісорослинних умов. Типовою є ліщина для сугрудів (від вологого до сирого), рідше трапляється у багатих підтипах свіжих та вологих суборів.

Малина найчастіше трапляється у молодняках і низькоповнотних насадженнях (113 га). Зімкнутість ярусу від 0,1 до 0,6. Здебільшого трапляється даний вид у свіжих суборах і сугрудах, рідше у вологих умовах. Ожина переважає у чагарниках на площі майже 409 га. Формує ярус подібної до малини зімкнутості. Екологічна амплітуда в ожини є значно ширша: зростає від свіжих суборів до мокрих сугрудів.

Таволга середня представлена лише на площі 3,5 га в якості домінанта. Зростає даний вид при зімкнутості ярусу підліску 0,6 у свіжому сугруді. Терен колючий також представлений однією ділянкою у аналогічних лісорослинних умовах і зімкнутістю 0,6.

Черемха звичайна переважає у складі підліску на площі 23 га. Зімкнутість ярусу переважно 0,4-0,6. Типовим едатопом для даного виду є свіжі сугруди.

На незначних площах на підприємстві зростає шипшина собача, яка формує ярус із зімкнутістю 0,2-0,3 у поєднанні із глодом, бузиною, ожиною і крушиною. Поширений ярус із шипшиною у свіжих суборах та сугрудах, іноді у вологих сугрудах.

**Науковий керівник: к.с-г.н., доцент Поліщук О. Є.*